

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

08.11.2022

Lēmums Nr. 4-02/65/2022
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts:

Dienvidkurzemes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000058625, adrese: Lielā iela 76, Grobiņa, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, e-pasts: pasts@dkn.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Izstrādātājs:

SIA “V projekts”, reģistrācijas Nr. 41202010421, adrese: Peldu iela 25-1, Liepāja, LV-3401, e-pasts: vprojekts@inbox.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Detālplānojums nekustamam īpašumam “Apsītes” (kadastra Nr. 6484 007 0075, zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 6484 007 0075), Papē, Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā (turpmāk – Detālplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2022. gada 7. oktobra vēstule / iesniegums “Par plānošanas dokumenta “Detālplānojums nekustamam īpašumam “Apsītes” (kadastra Nr. 6484 007 0075), Papē, Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā” izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Iesniegums), Dienvidkurzemes novada domes 2021. gada 30. septembra lēmums (protokols Nr. 9., 31. p.) “Par detālplānojuma nekustamam īpašumam “Apsītes” (kadastra Nr. 6484 007 0075), Rucavas pagastā izstrādes uzsākšanu un darba uzdevuma apstiprināšanu” (turpmāk – Lēmums) un tā darba uzdevums Detālplānojuma nekustamajam īpašuma “Apsītes” izstrādāšanai (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2022. gada 18. februāra vēstule Nr. 11.2/624/KU/2022 “Par nosacījumiem detālplānojuma izstrādei “Apsītes”, Papē”, Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2022. gada 11. februāra vēstule Nr. 4.8/833/2022-N “Par detālplānojuma izstrādes nosacījumiem īpašumam “Apsītes”, Papē, Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā”, Veselības inspekcijas 2022. gada 15. februāra vēstule Nr. 2.4.6.-10./33 “Nosacījumi teritorijas plānojumam” un sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertes Egitas Grolles 2022. gada 14. maija atzinums Nr. 33/22.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Detālplānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo Detālplānojuma risinājumi tiek izstrādāti atbilstoši Rucavas novada teritorijas plānojuma 2013.–2025. gadam¹ (turpmāk – Teritorijas plānojums)² prasībām, ievērojot sugu un biotopu ekspertes Egītas Grolles ieteikumus un respektējot institūciju nosacījumos minētās prasības.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2022. gada 10. oktobrī Birojā ir saņemts Sagatavotājas 2022. gada 7. oktobra Iesniegums, ar kuru informēts, ka saskaņā ar Lēmumu un Darba uzdevumu ir uzsākta plānošanas dokumenta izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Detālplānojums tiek izstrādāts atbilstoši Rucavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013.–2038. gadam (turpmāk – Attīstības stratēģija) un Teritorijas plānojumam.
 - 2.2. Detālplānojuma teritorija iekļauj nekustamo īpašumu “*Apsītes*” (kadastra Nr. 6484 007 0075, zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 6484 007 0075) Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā (turpmāk – Īpašums). Īpašuma kopējā platība ir 2,5 ha. Detālplānojuma teritorijas austrumu daļa (~ 0,16 ha) atrodas Papes ciema teritorijā.
 - 2.3. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu Īpašumam atļautā izmantošana ir *Teritorija ar īpašām prasībām – dabas parka “Pape” dabas lieguma zona* un teritorijas nelielai daļai, kas atrodas Papes ciema teritorijā – *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorija (PT2*)*. Detālplānojums neparedz izmaiņas Teritorijas plānojumā paredzētajās funkcionālajās zonās un izmantošanas veidos, tikai detalizē Teritorijas plānojuma nosacījumus. Īpašums atrodas valsts nozīmes aizsargājamā kultūras pieminekļa Papes bākas torņa aizsardzības zonā.
 - 2.4. Atbilstoši Lēmumam un Darba uzdevumam Detālplānojuma izstrādes mērķis ir precizēt un detalizēt Teritorijas plānojumu un apbūves noteikumus atbilstoši Īpašuma teritorijā atļautajai izmantošanai *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorijas (PT2)* un *Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, dabas parka “Pape” lieguma zona*. Detālplānojuma funkcionālajā zonējumā *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorija (PT2)* plānots izvietot savrupmāju apbūvi un/vai tūrisma un atpūtas apbūvi izmitināšanas pakalpojumu nodrošināšanai (lauku tūrisma māja, viesu māja).
 - 2.5. Saskaņā ar Iesniegumā norādīto Detālplānojumā plānotās darbība neatbilst Likuma 1. un 2. pielikuma darbībām.

¹ Līdz 2021. gada 30. jūnijam Detālplānojuma teritorija atradās Rucavas novada administratīvajā teritorijā.

² Pieņemts ar Rucavas novada domes 2013. gada 30. maija saistošajiem noteikumiem Nr. 7 “*Par Rucavas novada teritorijas plānojumu 2013.-2025. gadam*”.

- 2.6. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” pieejamo informāciju visa Detālplānojuma teritorija atrodas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*) dabas parks “Pape”. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai Detālplānojuma teritorija atrodas daļēji dabas parka “Pape” lieguma zonā, kas sakrīt ar Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslu (turpmāk – Krasta kāpu aizsargjosla) teritoriju, un daļēji dabas parka neitrālajā zonā. Plānotā apbūve ir paredzēta dabas parka “Pape” neitrālajā zonā.
3. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar Dienestu, Veselības inspekciju un DAP administrāciju. Iesniegumam pievienotas:
- 3.1. Veselības inspekcijas 2022. gada 15. februāra vēstule Nr. 2.4.6.–10./33 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Veselības inspekcija nav sniegusi viedokli, vai plānošanas dokumentam nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu, bet izvirzījusi nosacījumus Detālplānojuma izstrādei:
- 3.1.1. Ievērot Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) prasības. Ievērot universālā dizaina risinājumus, lai nodrošinātu pieejamu vidi ar vienlīdzīgām līdzdarbības iespējām visiem sabiedrības locekļiem atbilstoši Noteikumi Nr. 240 3. punkta prasībām.
- 3.1.2. Plānojot teritorijas izmantošanu, ievērot Aizsargjoslu likumā un saistošajos noteikumos noteiktos darbības aprobežojumus aizsargjoslās. Detālplānojuma grafiskā daļā attēlot aizsargjoslu robežas Aizsargjoslas likuma 33. panta 10. punktā norādīto aizsargjoslu veidiem.
- 3.1.3. Jaunbūvējamo būvju izvietojumu zemes vienības robežās plānot atbilstoši Noteikumu Nr. 240 132. punkta prasībām. Minimālos attālumus starp būvēm plānot, ievērojot prasības insolācijas jomā atbilstoši Noteikumi Nr. 240 136.1. punkta prasībām.
- 3.1.4. Transporta plūsmas organizāciju plānot tā, lai pieguļošajās apbūves teritorijās, pie tuvākajiem jutīgajiem uztvērējiem, tiktu nodrošināta trokšņa normatīvu ievērošana atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” prasībām.
- 3.1.5. Ūdensapgādes un kanalizācijas inženiertehnisko nodrošinājumu plānot atbilstoši Noteikumu Nr. 240 8.1. apakšnodaļas “*Ūdensapgāde un kanalizācija*” prasībām. Plānot centralizētu ūdensapgādi un kanalizāciju, izvēloties pieslēgumus kopīgajiem centralizētajiem tīkliem. Atbilstoši Noteikumu Nr. 240 151. punkta prasībām, kā pagaidu risinājums līdz centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūvei pieļaujama vietējās ūdensapgādes un decentralizētas kanalizācijas sistēmas ierīkošana, paredzot pieslēgšanas iespējas centralizētajiem tīkliem pēc to izbūves. Pēc centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūves pieslēgums tiem ir obligāts. Paredzēt dzeramā ūdens kvalitātes atbilstības nodrošināšanu Ministru kabineta 2017. gada 14. novembra noteikumos Nr. 671 “*Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība*” noteiktajām prasībām. Plānojot lokālo dzeramā ūdens ņemšanas vietu, paredzēt aizsargjoslu noteikšanu atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 20. janvāra noteikumu Nr. 43 “*Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 43) 3. punkta prasībām. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 43 5. punktu

Aizsargjoslas nav jānosaka ap urbumiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskās personas). Plānojot lokālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu, notekūdeņu krājvertņu vai notekūdeņu filtrācijas lauku izvietojumu, ievērot aizliegumu uzskaitīto objektu izvietojumam bakterioloģiskajā aizsargjoslā ap ūdens ņemšanas vietām saskaņā ar Noteikumu Nr. 43 10.7. un 10.8. punktu prasībām. Atbilstoši Noteikumu Nr. 240 8.4. apakšnodeļas prasībām, apbūves zemes gabalā plānot lietot notekūdeņu novadīšanu esošā lietusūdeņu savākšanas sistēmā vai paredzēt lokālu risinājumu, nodrošinot lietusūdeņu novadīšanu speciāli veidotā sistēmā vai filtrējošā slānī.

- 3.1.6. Noteikt prasības jaunbūvējamo būvju siltumapgādei. Ieteicams izvēlēties videi draudzīgus apkures risinājumus ar zemu kaitīgo izmešu daudzumu vai apkures risinājumus, kas nerada emisijas un atbilst zaļās enerģijas lietošanas pamatprincipiem.
- 3.1.7. Noteikt prasības teritorijas labiekārtojumam. Plānojot publiskās atpūtas vietas un piekļuvi pludmalei paredzēt Noteikumu Nr. 240 9.3. apakšnodeļas *“Publiskas atpūtas vietas”* prasību ievērošanu.
- 3.1.8. Plānot sadzīves atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma un saistošo noteikumu prasībām. Plānot atkritumu tvertņu izvietojumu saskaņā ar funkcionāli pamatotu piebraucamo ceļu un gājēju ceļņu plānojumu saskaņā ar Noteikumu Nr. 240 169. punkta prasībām.
- 3.2. Dienesta 2022. gada 18. februāra vēstule Nr. 11.2/624/KU/2022 *“Par nosacījumiem detālplānojuma izstrādei “Apsītes”, Papē”*”, kurā Dienests saskaņā ar Likuma 23.² pantā (Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriji) minētajiem kritērijiem sniedzis viedokli, ka plānošanas dokumentam nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu, kā arī sniedzis nosacījumus Detālplānojuma izstrādei:
 - 3.2.1. Veikt Detālplānojuma izstrādi atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likuma, Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 628 *“Noteikumi par pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”*, Noteikumu Nr. 240 un Dienvidkurzemes novada pašvaldības saistošo noteikumu prasībām.
 - 3.2.2. Precizēt jaunizveidoto zemes vienību funkcionālo zonu robežas.
 - 3.2.3. Uzrādīt piekļūšanas iespējas (ceļi, iebrauktuves) Detālplānojuma teritorijā jaunizveidotajām zemes vienībām.
 - 3.2.4. Uzrādīt plānotās apbūves izvietojumu Detālplānojuma teritorijā.
 - 3.2.5. Plānot inženierkomunikācijas (ūdensapgādes un kanalizācijas tīklus).
 - 3.2.6. Atzīmēt noteiktās aizsargjoslas un aprobežojumus atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām, īpašu uzmanību pievēršot Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslai.
 - 3.2.7. Veikt sugu un biotopu izpēti un Detālplānojumam pievienot ekspertu atzinumu, kas atbilsts Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumu Nr. 925 *“Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības”* prasībām. Pamatojoties uz apsekojumu rezultātiem, izvērtēt plānošanas teritorijas atļauto izmantošanu.
- 3.3. DAP administrācijas 2022. gada 11. februāra vēstule Nr. 4.8/833/2022–N *“Par detālplānojuma izstrādes nosacījumiem īpašumam “Apsītes”, Papē, Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā”*. DAP administrācija norāda, ka dabas parka *“Pape”* teritorijas aizsardzības un izmantošanas kārtību, kurā tiks veikta Detālplānojuma

izstrāde, pieļaujamo un aizliegto darbību veidus tajā, kā arī teritorijas funkcionālo zonējumu un teritorijas izmantošanas nosacījumus katrā funkcionālajā zonā nosaka Ministru kabineta 2011. gada 20. septembra noteikumi Nr. 706 “*Dabas parka “Pape” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 706). Saskaņā ar Noteikumu Nr. 706 2. punktu Dabas parka dabas lieguma zona ir izveidota, lai saglabātu piekrastes kāpu, Papes ezera un Nidas purva, pļavu un mežu ekosistēmas kā dabiskās dzīvotnes putnu, zīdītāju un bezmugurkaulnieku sugām, ligzdojošos un caurceļojošos putnus, kā arī dabiskos procesus, kas veido un uztur šīs ekosistēmas (Noteikumu Nr. 706 14. punkts). Noteikumu Nr. 706 15.13. apakšpunkts nosaka, ka Dabas parka dabas lieguma zonā aizliegts ierīkot publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus (piemēram, takas, maršrutus, informācijas standus, skatu torņus, atpūtas vietas, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju centrus un informācijas centrus) bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas. Noteikumu Nr. 706 19. punkts nosaka, ka Dabas parka dabas lieguma zonā *zemes vienību sadalīšana atļauta tikai tad, ja meža zemēs katras atsevišķās zemes vienības platība pēc sadalīšanas nav mazāka par 10 ha, bet lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un pārējās zemēs – mazāka par 3 ha. Šis nosacījums neattiecas uz zemes vienībām, kas tiek atdalītas infrastruktūras ierīkošanai vai uzturēšanai un ceļu, inženierkomunikāciju un citu inženierbūvju uzturēšanai, restaurācijai un rekonstrukcijai, ja tiek mainīts trases platums un novietojums, kā arī uz gadījumiem, ja no īpašuma tiek atdalīta zemes vienība ar dzīvojamām un saimniecības ēkām, pagalmu un zemi, kas nepieciešama saimniecības uzturēšanai.* Dabas parka neitrālā zona izveidota, lai veicinātu Baltijas jūras piekrastes apdzīvoto vietu līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību, saglabājot tām raksturīgo kultūrvēsturisko vidi, kā arī nodrošinot vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma ieviešanu Nidas, Papes un Kalnišķu ciemā (Noteikumu Nr. 706 35. punkts).

Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmas “*Ozols*” datiem visā Detālplānojuma teritorijā sastopami Eiropas Savienības īpaši aizsargājami biotopi *2180 Mežainas piejūras kāpas* un *2130* Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*. Minētie īpaši aizsargājami biotopi sastopami arī blakus esošajās zemes vienībās. DAP administrācija norādījusi uz Aizsargjoslu likuma 6. panta otrās daļas 1. punkta ”b” apakšpunkta noteiktajām prasībām attiecībā uz Krasta kāpu aizsargjoslas platumu (kas ciemos nav mazāks par 150 metriem), **obligāti** iekļaujot tajā īpaši aizsargājamus biotopus un ņemot vērā vēsturisko apdzīvojuma struktūru. DAP administrācijas vērtējumā Teritorijas plānojumā nav ņemts vērā Aizsargjoslas likumā noteiktās prasības un Krasta kāpu aizsargjoslā nav ietverti īpaši aizsargājami biotopi, kas atrodas Īpašuma teritorijā un robežojas ar 150 m noteikto Krasta kāpu aizsargjoslu. DAP administrācija, izvērtējot, vai Īpašums atrodas Krasta kāpu aizsargjoslā, ņem vērā, ka saskaņā ar ārējo normatīvo aktu juridiskā spēka hierarhiju Teritorijas plānojums ir zemāks normatīvais akts nekā Aizsargjoslu likums, tādējādi DAP administrācija pieņem, ka viss Īpašums atrodas Krasta kāpu aizsargjoslā un izvirzījusi atbilstošus nosacījumus plānotajai apbūvei, tostarp ņemt vērā: “*Aizsargjoslu likuma 36. panta otrās daļas 4. punkta aprobežojumu, kas ciemu teritorijās Krasta kāpu aizsargjoslā ēku un būvju celtniecību vai paplašināšanu atļauj šā likuma 67. pantā noteiktajā kārtībā apstiprinātajās un vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā noteiktajās ciema robežās vietās, kur bijusi iepriekšējā apbūve, minētās darbības ir paredzētas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā un saskaņotas ar attiecīgo Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvaldi*”. Vienlaikus DAP administrācija norādījusi, ka Īpašuma teritorijā apbūve nav bijusi.

DAP administrācija sniegusi viedokli, ka saskaņā ar Likuma 23.² pantā (Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriji) minētajiem kritērijiem, Detālplānojumam

nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, jo Aizsargjoslu likuma 6. panta otrās daļas 1. punkta "b" apakšpunktā noteiktais nosacījums nav attēlots Teritorijas plānojumā (viss Īpašums atrodas Krasta kāpu aizsargjoslā).

- 3.4. Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertes Egitas Grolles 2022. gada 14. maija atzinums Nr. 33/22, kurā atzīmēts, ka visā plānotās darbības teritorijā reģistrēts aizsargājamais biotops "*Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*", kā arī konstatēta reta augu suga – vīnkalnu sīpols *Allium vineale*. Plānotās darbības rezultātā Īpašuma dienvidaustrumu daļā paredzēta vairāku vasaras atpūtas māju vai vasarnīcu izvietošana un infrastruktūras objektu ierīkošana. Apbūve tiks izvietota aizsargājamā biotopa platībā, samazinot tā platību par ~ 0,15 ha, kā arī veicinot biotopa fragmentāciju. Veicot būvdarbus var tikt iznīcināti ~ 215 retās augu sugas – vīnkalnu sīpola *Allium vineale*, eksemplāri. Tiešā darbības vietas tuvumā konstatēti vēl ~ 30 auga eksemplāri, kas var tikt pakļauti netiešai ietekmei – pastiprinātai izmīdīšanai u.tml. Kopumā var veidoties vērā ņemama nelabvēlīga ietekme uz augu sugām. Teritorijas apsekošanas laikā darbības vietas apkārtnē konstatētas aizsargājamās augu sugas – sīpoliņu gundegas *Ranunculus bulbosus* (~ 20 m attālumā no darbības vietas) un retas augu sugas – skarainās ģipsenes *Gypsophila paniculata* (~ 5 m no darbības vietas), atradnes. Ietekme uz augu sugām var veidoties, veicot piebraucamā ceļa ierīkošanu (ietekme uz *G.paniculata*) vai pastiprināti izmīdot augāju (ietekme uz *R.bulbosus*). Ja netiek veikta piebraucamā ceļa paplašināšana un tiek nostiprinātas tikai brauktuves rises, ietekme uz skaraino ģipseni visdrīzāk neveidosies. Lai novērstu vai samazinātu ietekmi uz sīpoliņu gundegas atradni, kā arī apkaimē esošo aizsargājamo biotopu – "*Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas*", savlaicīgi paredzama gājēju takas ierīkošana līdz jūras pludmalei, izmantojot uz augsnes uzklājamu koka dēļu laipu. Laipas ierīkošanu ieteicams paredzēt esošās takas vietā uz ziemeļrietumiem no plānotās darbības vietas. Lai samazinātu iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz aizsargājamo biotopu un retajām augu sugām, ievērojami sekojoši nosacījumi:
 - 3.4.1. Ēkas ieteicams izvietot līdzenajā platībā, saglabājot aizjomu vaļņus.
 - 3.4.2. Paredzēt vieglas konstrukcijas ēkas, kas balstītas uz stabveida pamatiem un paceltas vismaz 10 cm augstumā virs zemes, tā izvairoties no plašiem rakšanas darbiem.
 - 3.4.3. Apbūves teritorijā celiņu un laukumu ierīkošanai ieteicams izmantot koka, akmeņu vai citu tīklveida materiālu, nostiprinot tikai brauktuves rises, starp risēm, saglabājot dabisko augāju.
 - 3.4.4. Inženiertīklus ierīkot zem ceļa brauktuves vai rišu vietās.
 - 3.4.5. Pirms rakšanas darbiem, ieteicams noņemt 20–30 cm biezu augsnes slāni, kuru, pēc rakšanas darbu pabeigšanas, uzklāt uz saraktajām platībām.
 - 3.4.6. Ārpus apbūves platības saglabājama dabiskā zemsedze, veicama zālāja pļaušana reizi sezonā, sākot no augusta sākuma, novācot nopļauto materiālu. Ja pļaušana tiek veikta ātrāk, saglabāt nenopļautos laukumus ar ziedošiem retajiem augiem, kurus nopļauj pēc augu pārziedēšanas.
 - 3.4.7. Teritorijā nav pieļaujama apstādījumu ierīkošana, īpaši, izmantojot augus ar ekspansīvu izplatīšanās spēju.
4. Detālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā

noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Detālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:

- 4.1. Saskaņā ar Teritorijas plānošanas likuma 1. panta 10. punktu detālplānojums ir detalizēts vietējās pašvaldības teritorijas daļas plānojums, kuru izstrādā, lai noteiktu prasības konkrētu zemes vienību izmantošanai un apbūves parametriem, kā arī precizētu zemes vienību robežas un aprobežojumus. No Teritorijas plānošanas likuma 28. panta pirmās daļas izriet, ka atbilstoši mēroga noteiktībai detālplānojumā detalizē un konkretizē teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā noteiktajā funkcionālajā zonējumā paredzētos teritorijas izmantošanas veidus un aprobežojumus, nosakot prasības katras zemes vienības teritorijas izmantošanai un apbūvei. Savukārt no Teritorijas plānošanas likuma 28. panta trešās daļas izriet, ka Detālplānojumu izstrādā pirms jaunas būvniecības uzsākšanas vai zemes vienību sadalīšanas, ja tas rada nepieciešamību pēc kompleksi risinājumiem un ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Ar detālplānojumu pēc būtības netiek mainīts funkcionālais zonējums un tajā atļautie izmantošanas veidi, tādēļ – lielākoties – detālplānojumi nav to plānošanas dokumentu vidū, kam tiek piemērots Stratēģiskais novērtējums. Tomēr tas ikreiz atkarīgs no plānošanas dokumenta izstrādes būtības, tai skaitā priekšnosacījumiem, no kuriem izriet detālplānojuma izstrādes nepieciešamība, un jautājumiem, kurus ar plānošanas instrumentu paredzēts risināt.
- 4.2. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 4.3. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, savukārt Likuma 4. panta trešās daļas 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu veic plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*).
- 4.4. Birojs konstatē, ka saskaņā ar Teritorijas plānojuma Grafisko daļu “*Papes Priediengals, Pape, Papes Ķoņu ciems, Nida*”, Īpašuma teritorijai noteiktā atļautā izmantošana ir *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorijas (PT2)* un *Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, dabas parka “Pape” lieguma zona*. Atbilstoši Lēmumam un Darba uzdevumam Detālplānojuma izstrādes mērķis ir precizēt un detalizēt Teritorijas plānojumu un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN), lai izveidotu savrupmāju apbūvi un/vai tūrisma un atpūtas apbūvi izmitināšanas pakalpojumu nodrošināšanai Īpašuma teritorijā, kas atrodas Papes ciema teritorijā, kur noteiktais funkcionālais zonējums ir *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorija (PT2)*. Teritorijā, kas atrodas ārpus Krasta kāpu aizsargjoslas, minētajā zonējumā atbilstoši TIAN 198.5. punkta nosacījumiem ir atļauti kompleksi atpūtas un rekreācijas pakalpojumu objekti, to risinājumus pamatojot detālplānojumā.

- 4.5. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai ar Detālplānojumu netiek plānotas Likuma 1. vai 2. pielikuma darbības, tādējādi Detālplānojums nebūtu pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams. Birojs konstatē, ka Detālplānojuma teritorijā nav plānota Likuma 2. pielikuma 11. punkta 12. apakšpunktā minētā darbība: *ēku un būvju būvniecība, pārbūve, atjaunošana un restaurācija Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā*, jo norādīts, ka apbūve tiek plānota ārpus Krasta kāpu aizsargjoslas. Tomēr, ņemot vērā Teritorijas plānojuma TIAN Detālplānojumā iekļautajā funkcionālajā zonējumā *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorijā (PT2)* atļautos izmantošana veidus, secināms, ka Detālplānojuma risinājumi neizslēdz iespēju realizēt kompleksus ar tūrisma un rekreāciju saistītu objektu ierīkošanu, kas pēc savas ietekmju būtības atbilst Likuma 2. pielikuma 12. punkta 4. apakšpunkta objektiem *“pastāvīgu kempinga vietu ierīkošana, ja tās var nodrošināt vairāk nekā 25 cilvēku uzņemšanu vienlaikus vai ja tās paredzētas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā”*. Tāpat, ņemot vērā, ka tiek veikta apbūve līdz šim neapbūvētā teritorijā, tās īstenošanai nepieciešama atbilstošas infrastruktūras izveide, tostarp jauna ceļa izbūve, kas atbilst Likuma 2. pielikuma 10. punkta 5. apakšpunkta nosacījumiem *“jauna ceļa būvniecība, ja tas paredzēts īpaši aizsargājamā abas teritorijā”*. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā *“Ozols”* pieejamo informāciju visa Detālplānojuma teritorija atrodas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*) dabas parks *“Pape”*.
- 4.6. Izvērtējot iesniegto informāciju, Birojs konstatē, ka Detālplānojums tiek izstrādāts ar mērķi noteikt Īpašuma turpmākās izmantošanas iespējas, paredzēt izveidot teritorijas infrastruktūru, tostarp piebraucamos ceļus u.c. Apbūvi plānots veikt līdz šim neapbūvētā zemes vienības daļā – Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*), tas ir, dabas parka *“Pape”* neitrālās zonas teritorijā un var to būtiski ietekmēt, jo Sagatavotāja norādījusi, ka Detālplānojuma teritorijā paredzēts noteikt tās izmantošanu un apbūves iespējas atbilstoši Teritorijā plānojumam un TIAN paredzētajam. Ņemot vērā Teritorijas plānojumā noteikto Detālplānojuma teritorijas atļauto izmantošanu, secināms, ka tā pieļauj ar tūrisma un rekreāciju saistītu objektu ierīkošanu, tādējādi radot priekšnoteikumus papildus antropogēnās slodzes pieaugumam uz dabas parka *“Pape”* teritoriju un tās dabas vērtībām. Līdz ar to plānošanas dokuments atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, jo ar Detālplānojumu plānots veikt darbības teritorijā, kas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, tai skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas (*Natura 2000*) teritorijā un var būtiski ietekmēt to.
- 4.7. Dienesta nosacījumos cita starpā ir izvirzīta prasība – veikt sugu un biotopu izpēti un, pamatojoties uz apsekojumu rezultātiem, izvērtēt plānošanas teritorijas atļauto izmantošanu. Veicot Īpašuma apsekojumu, sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperte konstatējusi, ka plānotā apbūve tiks izvietota īpaši aizsargājamā biotopā *“Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas”*, tādējādi samazinot tā platību par ~ 0,15 ha (praktiski tas skar visu *Tūrisma un rekreācijas apbūves teritoriju (PT2)*). Tāpat eksperte atzinumā atzīmējusi, ka veicot būvdarbus var tikt iznīcināti ~ 215 retās augu sugas eksemplāri, tādējādi kopumā var veidoties vērā ņemama nelabvēlīga ietekme uz augu sugām. No tā secināms, ka ar plānoto apbūvi var tikt būtiski negatīvi ietekmēta *Natura 2000* teritorija ar tur esošajiem retajiem augiem, kā arī Eiropas Savienības īpaši aizsargājama biotops *“Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas”*.
- 4.8. Ņemot vērā minēto, Birojs vērtē iespējamo ietekmes būtiskumu un to, vai Detālplānojums atbilst Likuma 4. panta piektajā daļā noteiktajam gadījumam, kad Stratēģisko novērtējumu neveic, ja tas attiecas uz nelielu teritoriju. Šādā kontekstā

Birojs secina, ka nozīmīgākās Detālplānojuma īstenošanas ietekmes var būt saistāmas ar Likuma 23.² panta 4. punkta "a" un "b" apakšpunkta kritērijiem, jo Detālplānojuma teritorija atrodas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā, lielākajā daļā arī Krasta kāpu aizsargjoslā, kā arī Detālplānojuma teritorijā un tā piegulošajā teritorijā atrodas īpaši aizsargājami Eiropas Savienības nozīmes biotopi. Ievērojot Aizsargjoslu likuma 6. pantā noteikto aizsargjoslas izveides mērķi, šādā teritorijā ir aprobežota gan zemes dalīšana, gan apbūve (Aizsargjoslu likuma 36. panta pirmā un otrā daļa), kā arī nepieciešams nodrošināt risinājumus, kas samazina piesārņojuma ietekmi uz Baltijas jūru, saglabā meža aizsargfunkcijas, novērš erozijas procesu attīstību, aizsargā piekrastes ainavas, nodrošina piekrastes dabas resursu, arī atpūtai un tūrismam nepieciešamo resursu un citu sabiedrībai nozīmīgu teritoriju saglabāšanu un aizsardzību, to līdzsvarotu un ilgstošu izmantošanu. No Detālplānojuma risinājumiem konstatējams, ka Detālplānojuma teritorijā iecerētās darbības realizēšana būs saistīta ar antropogēnās slodzes lokālu palielināšanos. Antropogēnās slodzes palielināšanās, galvenokārt, sagaidāma ciema robežās, kur līdzsvaroti apbūves risinājumi un apbūves blīvuma palielināšanās ir pieļaujama (Likuma 23.² panta 3. punkta d. apakšpunkts). Biroja ieskatā uzmanība vēršama uz konkrētās teritorijas jutīgumu (Likuma 23.² panta 3. punkta "a" apakšpunkts, 4. punkta "a" un "b" apakšpunkts), kas slodzes un tās mazināšanas iespēju vērtēšanai Stratēģisko novērtējumu uzskata par nepieciešamu. Vienlaikus gan DAP administrācija, gan Dienests vēršusi uzmanību uz konkrētās teritorijas jutīgumu (Likuma 23.² panta 3. punkta "a" apakšpunkts, 4. punkta "a" un "b" apakšpunkts), kas slodzes un tās mazināšanas iespēju vērtēšanai Stratēģisko novērtējumu uzskata par nepieciešamu.

- 4.9. Papildus DAP administrācija norādījusi arī uz Teritorijas plānojumā nekorekti noteikto Krasta kāpu aizsargjoslu, tajā nepamatoti neiekļaujot īpaši aizsargājamus biotopus atbilstoši Aizsargjoslu likuma 6. panta otrās daļas 1. punkta "b" apakšpunkta noteiktajām prasībām, tādējādi uzskatot, ka visa Īpašuma teritorija atrodas Krasta kāpu aizsargjoslā. Tāpat DAP administrācija norādījusi uz Aizsargjoslu likuma 36. panta otrās daļas 4. punkta aprobežojumiem, kas ciemu teritorijās Krasta kāpu aizsargjoslā ēku un būvju celtniecību vai paplašināšanu atļauj šā likuma 67. pantā noteiktajā kārtībā apstiprinātajās un vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā noteiktajās ciema robežās vietās, kur bijusi iepriekšējā apbūve, minētās darbības ir paredzētas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā un saskaņotas ar attiecīgo Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvaldi. Vienlaikus DAP administrācija norādījusi, ka Īpašuma teritorijā apbūve nav bijusi, līdz ar to, ja visa Īpašuma teritorija atrodas Krasta kāpu teritorijā, tad apbūve Aizsargjoslu likuma 36. panta otrās daļas 4. punkta izpratnē konkrētajā gadījumā nav pieļaujama. Savukārt Birojs secina, ka viens no Detālplānojuma uzdevumiem ir arī aizsargjoslu atzīmēšana/precizēšana, kas vērtējama piesardzīgi, ņemot vērā to, ka precizēšanas uzdevums nevar tikt interpretēts tādējādi, ka Teritorijas plānojumā noteiktā Krasta kāpu aizsargjosla tiek mainīta / samazināta.
5. Līdz ar to – vadoties no iepriekš konstatētā, nav pamata secināt, ka konkrētā Detālplānojuma izstrāde un īstenošana nebūtu saistīta ar risināmām vides problēmām, tai skaitā tādām, kas bez pārdomāta izsvēruma varētu radīt būtisku ietekmi (Likuma 23.² panta 1. punkta "d" apakšpunkts, 2. punkta "a" apakšpunkts). Tādēļ, pamatojoties uz Likuma 4. panta trešo daļu un šā likuma 23.³ pantu, Birojs atzīst, ka Detālplānojums atbilst plānošanas dokumentam, kam veicams Stratēģiskais novērtējums. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Tādēļ Birojs uzskata, ka Stratēģiskais novērtējums konkrētajam plānošanas dokumentam ir nepieciešams.

6. Papildus Birojs vērš uzmanību, ka, ņemot vērā iepriekš norādīto, ar plānošanas dokumentu tiek paredzēts veikt *Natura 2000* teritorijā Likuma 2. pielikumā minētās darbības, kuras var būtiski ietekmēt vidi, tādējādi atbilstoši Likuma 3.² panta pirmās daļas 1. un 2. punktam plānotajām darbībām nepieciešams veikt sākotnējo izvērtējumu, kā arī iespējams, ka atbilstoši Valsts vides dienesta lēmumam būs nepieciešams ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) novērtējums.

Piemērotās tiesību normas:

1. Aizsargjoslu likuma 6., 35. un 36. pants.
2. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
3. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts.
4. Ministru kabineta 2011. gada 20. septembra noteikumi Nr. 706 “*Dabas parka “Pape” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23.³ pantā noteikto izvērtēja Izstrādātājas Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Detālplānojuma izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23.² pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23.³ panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Detālplānojumam nekustamam īpašumam “*Apsītes*” (kadastra Nr. 6484 007 0075, zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 6484 007 0075), Papē, Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā.

Direktore

(*paraksts**)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums nosūtīts:

1. Dienvidkurzemes novada domei, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA “*V projekts*”, e-pasts: vprojekts@inbox.lv.

Daina Dzeguze, 67770826
daina.dzeguze@vpvb.gov.lv